

ELŐSZÓ

A feladatgyűjtemény Bárdosi Vilmos *Magyar szólások, közmondások értelmező szótára fogalomköri szómutatóval* című, a Tinta Könyvkiadó által 2012-ben megjelentetett szótárának anyagára épül. E kézikönyv évtizedes gyűjtőmunka eredményeképpen 14 000 szólást (*kivágja a rezet*), szóláshasonlatot (*szegény, mint a templom egere*), helyzetmondatot (*Most ugrik a majom a vízbe.*), közmondást (*Ki korán kel, aranyat lel.*) tartalmaz, és közreadja azok pontos magyarzatát, értelmezését. Nyelvünk irodalmi, népies vagy ma már kissé régies, de még közérthető fordulatain, szokásmondásain kívül legnagyobb számban természetesen a mai köznyelvre jellemző állandósult szókapcsolatok szerepelnek benne. E gazdag gyűjteményből nem maradtak ki a diáknyelv szlenges kifejezései sem. A szótár a szólások, helyzetmondatok és közmondások magyarzata mellett megadja azok időbeli (régies, ritka), csoportnyelvi (szleng) és stílári (pl. bizalmas, gúnyos, népies, tréfás, választékos, vulgáris) minősítését, használati körét is. Mindezen tulajdonságai által a szótár anyanyelvünk oktatásának nélkülözhetetlen eszköze az általános és a középiskolákban.

A munkafüzet e roppant gazdag, nyelvünk virágainak is nevezett anyag sokoldalú feldolgozásához nyújt segítséget, ötleteket. A diákok dolgozhatnak vele otthon vagy az iskolában, egyéni munkával vagy párban, vagy a manapság divatos csoportmunka keretében is. A fiatalabb korosztály számára a feladatok megfogalmazásán túl a tanár könnyítésként további kiegészítéseket, magyarzatokat adhat.

Bárdosi Vilmos az Eötvös Loránd Tudományegyetem Francia Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, lexikográfus, az MTA Szótári Munkabizottságának tagja, a Tinta Könyvkiadó „Az ékesszólás kiskönyvtára” sorozatának társszerkesztője. Több nyelvészeti szakkönyv, egyetemi tankönyv szerzője, a magyar és a francia szólások, közmondások kutatója.

Csobothné Hegedűs Mária több évtizedes tapasztalattal rendelkező gyakorló pedagógus, magyar–német–orosz szakos szakvizsgázott tanár, fejlesztőpedagógus. Elkötelezett híve az anyanyelvi nevelésben a szólások és közmondások változatosan történő felhasználásának.